

Sygn. akt V KZ 38/20

POSTANOWIENIE

Dnia 7 października 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wiesław Koziellewicz

po rozpoznaniu sprawy pokrzywdzonego **K. Z.**
w przedmiocie zażalenia pokrzywdzonego
na zarządzenie Sędziego Sądu Rejonowego w P.
z dnia 7 kwietnia 2020 r., sygn. akt VIII Kp (...)
o odmowie przyjęcia kasacji
złożonej od postanowienia Sądu Rejonowego w P.
z dnia 4 lutego 2020 r., sygn. akt VIII Kp (...)
o utrzymaniu w mocy postanowienia z dnia 18 lipca 2019 r.,
zatwierdzonego przez Prokuratora Prokuratury Rejonowej w P. o odmowie
wszczęcia śledztwa

p o s t a n o w i ł:
uchylić zaskarżone zarządzenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 4 lutego 2020 r., VIII Kp (...), Sąd Rejonowy w P. nie uwzględnił zażalenia pokrzywdzonego K. Z. na postanowienie Prokuratora Prokuratury Rejonowej w P. z dnia 18 lipca 2019 r. o odmowie wszczęcia śledztwa (sygn. akt PR 1 Ds. (...)).

Postanowienie to zakwestionował pokrzywdzony K. Z. Sędzia Sądu Rejonowego w P. , uznając pismo pokrzywdzonego za kasację, zarządzeniem z dnia 7 kwietnia 2020 r. odmówił jej przyjęcia, wskazując, że kasacja jest niedopuszczalna z mocy prawa. Na to zarządzenie zażalenie wniósł pokrzywdzony podtrzymując wcześniej złożone środki odwoławcze.

Sąd Najwyższy zaważył, co następuje:

Nie ulega wątpliwości, że zaskarżone zarządzenie o odmowie przyjęcia kasacji zostało wydane przez Sędziego A. T. , to jest przez tego samego Sędziego, który zasiadał w składzie orzekającym Sądu Rejonowego w P. , który wydał w dniu 4 lutego 2020 r., VIII Kp (...) postanowienie utrzymujące w mocy postanowienie prokuratora o odmowie wszczęcia śledztwa.

Zgodnie z art. 40 § 3 k.p.k., sędzia, który brał udział w wydaniu orzeczenia zaskarżonego w trybie kasacji, nie może orzekać „co do tej kasacji”. Sąd Najwyższy wielokrotnie podkreślał, że zakaz ten nie jest ograniczony do oceny merytorycznej zasadności kasacji, lecz odnosi się do wszystkich rozstrzygnięć, które dotyczą formalnych warunków jej dopuszczalności i których skutkiem może być niedopuszczenie do merytorycznego rozpoznania kasacji (zob.m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 12 października 2006 r. III KZ 60/06, R - OSNKW 2006, poz. 1946; z dnia 21 czerwca 2007 r., III KZ 42/07, R - OSNKW 2007, poz. 1395; z dnia 30 sierpnia 2007 r., IV KZ 82/07, R - OSNKW 2007, poz. 1944; z dnia 20 listopada 2007 r., III KZ 110/07, R - OSNKW 2007, poz. 2718, z dnia 28 października 2013 r., III KZ 65/13, Lex nr 1388389, z dnia 29 stycznia 2014 r., IV KZ 1/14, Lex nr 1425024; z dnia 17 maja 2016 r., II KZ 14/16, niepubl.).

Wobec tego Sędzia Sądu Rejonowego w P. A. T. jako orzekający w składzie tego Sądu Rejonowego, który wydał postanowienie utrzymujące w mocy postanowienie prokuratora o odmowie wszczęcia śledztwa, był, na podstawie art. 40 § 3 k.p.k., tj. z mocy prawa, wyłączony od orzekania m.in. w przedmiocie odmowy przyjęcia kasacji od w/w/ postanowienia.

Zaskarżone zarządzenie należało więc uchylić z urzędu, niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych w zażaleniu zarzutów oraz wpływu stwierdzonego uchybienia na treść orzeczenia, a to wobec wystąpienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej wymienionej w art. 439 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 40 § 3 k.p.k.

Niezależnie od powyższego, trafnie wskazano w zaskarżonym zarządzeniu, że z art. 519 k.p.k. wynika w sposób bezsporny, iż kasacja przysługuje stronom od prawomocnego wyroku sądu odwoławczego kończącego postępowanie oraz od prawomocnego postanowienia sądu odwoławczego o umorzeniu postępowania i

zastosowaniu środka zabezpieczającego określonego w art. 93a k.k. Pokrzywdzony podjął zaś próbę wniesienia kasacji od prawomocnego postanowienia sądowego, którym utrzymano w mocy postanowienie Prokuratora Prokuratury Rejonowej o odmowie wszczęcia śledztw. Takie zaś postanowienie może być zaskarżone kasacją jedynie w trybie art. 521 k.p.k. przez podmioty wskazane w tym przepisie. Z uwagi na ustawową niedopuszczalność kasacji strony od takiego postanowienia, należało o tym poinformować pisemnie pokrzywdzonego, w trybie czynności administracyjnej, bez potrzeby uruchamiania instytucji procesowych. W orzecznictwie przyjmuje się, że skoro ustawa w ogóle nie przewiduje w takiej sytuacji kasacji strony to nie jest to kwestia niedopuszczalności nadzwyczajnego środka zaskarżenia (kasacji), lecz systemowego rozwiązania co do niezaskarżalności. W takiej sytuacji pismo nazwane „kasacją” powinno zarządzeniem administracyjnym zostać dołączone do akt sprawy z poinformowaniem o tym fakcie skarżącego (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego : z dnia 22 marca 2000 r., V KZ 23/00, OSNKW 2000, z. 5 – 6, poz. 52, z dnia 6 kwietnia 2000 r., IIIKZ 30/00, niepubl.).

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.